

Projectplan vleermuizen Wet natuurbescherming

De Wingerd Esbeek

Opdrachtgever: Gemeente Hilvarenbeek

Projectcode: GHV00419

Project: Ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming

Datum: 15-06-2020

Status: Definitief

Auteur: L.J. de Haan

Gecontroleerd: A.S.J. van Proosdij

Colofon

Opdracht

Projectplan vleermuizen t.b.v. de aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming voor basisschool De Wingerd, Heuvelaar 10 Esbeek.

Opdrachtgever

Gemeente Hilvarenbeek
Vrijthof 10
5081 CA Hilvarenbeek

Contactpersoon: De heer K. van Esch
Tel: 013 5058274
Email: k.v.esch@hilvarenbeek.nl

Opdrachtnemer

GRAS Advies	
Huismanstraat 6	Bedrijvenpark Twente 412
6851 GT Huissen	7602 KM Almelo
Ons kenmerk:	GHV00419 De Wingerd, Esbeek
Datum:	15-06-2020
Versie:	Definitief
Contactpersoon:	de heer A.S.J. van Proosdij

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Inleiding	4
1.2	Leeswijzer	4
2	Huidige situatie en ontwikkeling	5
2.1	Huidige situatie.....	5
2.2	Toekomstige situatie en werkzaamheden.....	6
3	Natuurwetgeving	7
4	Verbodsbepalingen.....	7
5	Achtergrond van de inventarisatie	8
6	Resultaten van de inventarisatie	9
6.1	Verblijfplaatsen	9
6.2	Vliegroutes en foerageergebied	10
7	Effecten van de werkzaamheden	10
8	Wettelijk belang	10
9	Gunstige staat van instandhouding	11
10	Maatregelen	11
10.1	Mitigerende maatregelen.....	11
10.2	Compenserende maatregelen	12
10.3	Zorgplicht.....	13
11	Alternatieven	14
12	Conclusies en aanbevelingen	14
13	Literatuur en websites.....	15
	Bijlage 1: Flora en fauna inventarisatie (quickscan)	15
	Bijlage 2: Aanvullend soortenonderzoek Wet natuurbescherming	15

1 Inleiding

1.1 Inleiding

De gemeente Hilvarenbeek is voornemens om de voormalige basisschool De Wingerd aan de Heuvelaar 10 te Esbeek inclusief handenarbeidlokaal en bijgebouwen geheel te slopen. Er zal vervolgens op deze locatie woningbouw gerealiseerd worden. Bij deze herinrichting worden er diverse ruimtelijke ingrepen verricht.

1.2 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een beknopt overzicht van de achtergrond van dit project. Een samenvatting van de Wet natuurbescherming staat in hoofdstuk 3 en de consequenties van de wet voor dit project staan in hoofdstuk 4. Hoofdstuk 5 en 6 beschrijven resp. de achtergronden en resultaten van de uitgevoerde inventarisaties. In hoofdstuk 7 worden de effecten van de werkzaamheden op de beschermde soorten beschreven. Hoofdstuk 8 gaat nader in op het wettelijk belang van de werkzaamheden. Hoofdstuk 9 behandelt de effecten op de gunstige staat van instandhouding van de beschermde soorten. Hoofdstuk 10 beschrijft de mitigerende en compenserende maatregelen. Hoofdstuk 11 bespreekt eventuele alternatieve oplossingen. De conclusies en verdere aanbevelingen staan tenslotte in hoofdstuk 12.

Esbeek, provincie Noord-Brabant

2 Huidige situatie en ontwikkeling

2.1 Huidige situatie

Het projectgebied is gelegen aan de Heuvelaar 10 in Esbeek, gemeente Hilvarenbeek (Afb. 2.1.1). Het gebied grenst aan de zuidzijde aan een begraafplaats. Aan de westzijde grenst het aan de Heuvelaar en enkele woonpercelen. Aan de noordzijde ligt een wandelpad tussen Heuvelaar en Lowerik. Aan de oostzijde bevindt zich de weg Mostaard. Het projectgebied heeft een oppervlakte van 2.637 m², en bevat de voormalige basisschool de Wingerd inclusief handenarbeidlokaal en bijgebouwen. Het terrein is daarnaast grotendeels bestraat en op het terrein staan tevens enkele bomen (Afb. 2.1.2).

Afb. 2.1.1. Ligging van het projectgebied (rood kader).

Afb. 2.1.2. Luchtfoto van het projectgebied (binnen het rode kader).

2.2 Toekomstige situatie en werkzaamheden

De gemeente is voornemens om woningbouw te realiseren binnen het huidige projectgebied. De hoeveelheid en type woningen is nog niet bekend. De huidige bebouwing wordt geheel gesloopt. Mogelijk worden een of meerdere bomen gerooid.

3 Natuurwetgeving

Vanaf 1 januari 2017 is in Nederland de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. Met het van kracht worden van de nieuwe wet worden de provincies het bevoegd gezag. Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk (Ministerie van Economische Zaken) het bevoegd gezag. De Wet natuurbescherming bestaat uit drie onderdelen: de bescherming van soorten, de bescherming van Natura 2000-gebieden en de bescherming van bosopstanden. De bescherming van soorten is verdeeld in drie categorieën: soorten van de Vogelrichtlijn, soorten van de Habitatrichtlijn en overige soorten. Voor dit rapport is gewerkt met de actuele wettekst geldend vanaf 1 september 2017 ([http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-09-01 geraadpleegd op 14-01-2020](http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-09-01_geraadpleegd_op_14-01-2020)).

Het uitgevoerde verkennend en daarop volgende aanvullend onderzoek wijst uit dat er geen effect op beschermde gebieden (Natura 2000 of Natuurnetwerk Nederland) te verwachten is waaronder effecten als gevolg van extra stikstofemissie. Er zijn geen bosopstanden op het terrein aanwezig, zodat geen effect op beschermde bosopstanden te verwachten is. De beide onderzoeken concluderen dat een effect op beschermde soorten wel mogelijk is. In volgende hoofdstukken wordt nader ingegaan op de effecten op beschermde soorten.

4 Verbodsbepalingen

In het projectgebied is het gebruik van de locatie als verblijfplaats van gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) vastgesteld. Uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden kan bij de volgende soorten leiden tot een overtreding van de verbodsbepalingen:

- Artikel 3.5 lid 2 en 4 voor de gewone dwergvleermuis (beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn)
- Artikel 3.5 lid 2 en 4 voor de grootoorvleermuis (beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn)

Daarnaast zijn passerende en foeragerende exemplaren van de gewone dwergvleermuis en laatvlieger in het projectgebied waargenomen. Het projectgebied heeft echter geen essentiële functie als foerageergebied of vliegroute voor deze soort (de Haan, 08-10-2019).

Andere beschermde soorten zijn tijdens het verkennend en aanvullend onderzoek niet aangetroffen en hun aanwezigheid is niet aannemelijk. De aanvraag voor ontheffing op de Wet natuurbescherming beperkt zich daarom tot de gewone dwergvleermuis en grootoorvleermuis.

5 Achtergrond van de inventarisatie

De bij de inventarisatie gebruikte methode en technieken zijn beschreven in het rapport 'Aanvullend soortenonderzoek Wet natuurbescherming, De Wingerd Esbeek' (de Haan, 08-10-2019). Dit bouwt voort op het verkennend onderzoek (quickscan) flora en fauna (de Haan, 10-05-2019). Het aanvullend onderzoek is specifiek gericht op het vaststellen van de aanwezigheid van vleermuizen. De aanwezigheid van andere beschermde soortgroepen kan op basis van de quickscan en het aanvullend onderzoek uitgesloten worden.

Tijdens de veldbezoeken is specifiek geïnventariseerd op de aanwezigheid van vleermuizen. In de volgende paragrafen wordt nader ingegaan op de methodes die zijn gebruikt m.b.t. gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis. Voor deze twee soorten wordt een ontheffing aangevraagd. De onderzoeksmethodes en resultaten staan in detail beschreven in het rapport 'Aanvullend soortenonderzoek Wet natuurbescherming, De Wingerd Esbeek' (de Haan, 08-10-2019) en worden hieronder kort samengevat.

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform het 'Protocol voor vleermuisinventarisaties' dat in januari 2017 is geëvalueerd door deskundigen van het Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Het vleermuisprotocol voorziet in de volgende locatiebezoeken:

- een voorjaarsonderzoek om een mogelijke functie als zomer- en/of kraamverblijf te onderzoeken.
- Een najaarsonderzoek om een mogelijke functie als paar- en/of winterverblijf te onderzoeken.

Daarnaast is een zolderinspectie uitgevoerd van het handenarbeidlokaal om te controleren op aanwezigheid van exemplaren en/of sporen van met name grootoorvleermuizen en in mindere mate andere soorten. Deze zolderinspectie is tevens uitgevoerd om te controleren op aanwezigheid van steenmarter (zie de Haan, 08-10-2019).

Er zijn in totaal zes locatieonderzoeken uitgevoerd (Tabel 5.1). De vleermuisinventarisaties zijn uitgevoerd met een Pettersson D240x batdetector. Dit apparaat zet de ultrasone geluiden van vleermuizen om in voor mensen hoorbare tonen. Tevens kunnen de geluiden vertraagd (time-expansion) worden opgenomen voor analyse achteraf, omdat sommige soorten moeilijk te determineren zijn in het veld. Het gebruik van een Pettersson D240x batdetector is conform de voorwaarden voor materiaalgebruik vanuit het Vleermuisprotocol.

Het veldonderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd door L.J. de Haan (MSc), J. van Rheede en Dr. Ir. A.S.J. van Proosdij van GRAS Advies, allen middels opleiding en ervaring als ecooloog bevoegd voor deze werkzaamheden.

Tabel 5.1: Data en weersomstandigheden van de locatieonderzoeken.

Datum	Controleur	Soortgroep	Tijdstip	Weersomstandigheden
22-05-2019	L.J. de Haan & J. van Rheede	Vleermuizen	21:30-23:30 uur	18 °C, droog, bewolkt, wind ZZO, 2 Bft
27-06-2019	A.S.J. van Proosdij	Vleermuizen	21.45-24.00 uur	17 °C, droog, onbewolkt, wind NNO, 2 Bft
11-07-2019	L.J. de Haan	Vleermuizen	03:30-05:30 uur	16 °C, droog, bewolkt, wind ZO, 1 Bft
03-09-2019	L.J. de Haan	Vleermuizen	21:30-23:30 uur	15 °C, droog, onbewolkt, wind N, 2 Bft
17-09-2019	L.J. de Haan	Zolderinspectie: Vleermuizen Steenmarter	15:00-16:00 uur	Nvt.
24-09-2019	L.J. de Haan	Vleermuizen	21:00-23:00 uur	16 °C, droog, bewolkt, wind NNO, 2 Bft

6 Resultaten van de inventarisatie

6.1 Verblijfplaatsen

Tijdens de veldbezoeken is de aanwezigheid van twee zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. Hierbij zijn in totaal drie invliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen, die via open stootvoegen aan de westgevel van het hoofdgebouw toegang tot de spouwmuur vinden (Afb. 6.1.1). Tijdens de zolderinspectie van het handenarbeidlokaal is de aanwezigheid van een zomerverblijfplaats in de zolder van het lokaal vastgesteld. Hierbij is één individu van de gewone grootoorvleermuis waargenomen (Afb. 6.1.2).

Afb. 6.1.1 Open stootvoegen (rood omcirkeld) die gebruikt worden als toegang tot de spouw door gewone dwergvleermuizen. Het betreft hier twee zomerverblijfplaatsen.

Afb. 6.1.2. De zolder van het handenarbeidlokaal (geel, foto links) binnen het projectgebied (rood kader) wordt gebruikt als zomerverblijfplaats door één exemplaar van de gewone grootoorvleermuis (foto rechts).

6.2 Vliegroutes en foerageergebied

Incidenteel vliegen gewone dwergvleermuizen en laatvliegers over het projectgebied. Hierbij wordt het gebied in verschillende richtingen overgevlogen en in enkele gevallen wordt gevlogen langs de bomen aan de westzijde van het terrein en de bomen op de aangrenzende begraafplaats. Telkens betrof het individuele exemplaren. Gelet op het geringe aantal passerende vleermuizen en het ontbreken van een duidelijke voorkeur voor een bepaalde route, is van vaste, essentiële vliegroutes boven het projectgebied geen sprake.

Onder en rondom de bomen aan de zuidzijde van de school, grenzend aan de begraafplaats, wordt beperkt gevoerageerd door gewone dwergvleermuizen en incidenteel een laatvlieger. Boven de nabijgelegen begraafplaats wordt door meerdere dieren van beide soorten langduriger gevoerageerd. Langs de noordwestzijde van de school wordt incidenteel door een gewone dwergvleermuis gevoerageerd. Gelet op het geringe aantal vleermuizen dat in het projectgebied foerageert en de telkens korte duur van foerageren en de ruime beschikbaarheid van alternatief, hoogwaardig foerageergebied in de omgeving van het projectgebied, is van een functie als essentieel foerageergebied geen sprake.

Overige beschermde soorten

De aanwezigheid van andere beschermde soortgroepen waaronder steenmarters kan op basis van de quickscan (de Haan, 10-05-2019) en het aanvullend onderzoek (de Haan, 08-10-2019) worden uitgesloten.

7 Effecten van de werkzaamheden

De voorgenomen werkzaamheden hebben een negatief effect op de geschiktheid van het projectgebied als leefgebied voor gewone dwergvleermuizen en gewone grootoorvleermuizen. Deze zijn in detail beschreven in het rapport 'Aanvullend soortenonderzoek Wet natuurbescherming, De Wingerd Esbeek' (de Haan, 08-10-2019).

De voorgenomen sloop leidt tot vernietiging van twee zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en één zomerverblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis. Aan de andere kant biedt de voorgenomen bouw van woningen mogelijkheden voor het realiseren van nieuwe, permanente verblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuizen en grootoorvleermuizen (zie hoofdstuk 10 'Maatregelen').

Gelet op het ontbreken van een essentiële functie als foerageergebied in het projectgebied, hebben de werkzaamheden geen significant negatief effect op de geschiktheid van het terrein als foerageergebied. Negatieve effecten van verontreiniging, licht, geluid en optische verstoring zijn niet aannemelijk. Het gebruik van kunstlicht werkt over het algemeen verstorend. Indien tijdens de werkzaamheden tussen zondondergang en zonsopgang kunstlicht wordt gebruikt dat uitstraalt op het foerageergebied ten zuidoosten van het projectgebied, kan dit een negatief effect hebben op dit foerageergebied.

8 Wettelijk belang

Het projectgebied is door de gemeente aangewezen voor woningbouw om te voldoen aan de groeiende vraag naar woningen in Esbeek. Daarnaast staat het gebouw momenteel leeg. Bij voortduren van de huidige situatie waarin de gebouwen leegstaan en niet onderhouden worden, is er grote kans op verloedering en verpaupering van het projectgebied en aantasting van de sociale veiligheid. Gelet op de ligging van het gebouw en het slechte zicht op meerdere gevels vanaf de openbare weg, is de kans op vernieling en/of brandstichting reëel. Dit maakt dat er een belang is m.b.t. de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

9 Gunstige staat van instandhouding

De voorgenomen activiteit leidt niet tot een achteruitgang van de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis. De mitigerende maatregelen (hoofdstuk 10) zorgen voor alternatieve, tijdelijke verblijfplaatsen gedurende de werkzaamheden. Bij de bouw van de nieuwe woningen worden nieuwe, permanente verblijfplaatsen gerealiseerd (hoofdstuk 10), waarmee de gunstige staat van instandhouding van deze soorten ook op lange termijn gewaarborgd is.

Overtreding van artikel 3.5 lid 2 en 4 Wnb (opzettelijk verstoren van dieren) is niet van toepassing wanneer de activiteit niet van wezenlijke invloed is op de gunstige staat van instandhouding van de soort (artikel 3.1 lid 5). De hierboven beschreven voorgenomen activiteiten, in combinatie met de voorgestelde mitigerende en compenserende maatregelen leiden aantoonbaar niet tot een wezenlijk negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van de soort.

10 Maatregelen

Om de negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden op de gewone dwergvleermuis en de gewone grootoorvleermuis zoveel mogelijk te voorkomen, te beperken en/of te compenseren, zijn aanvullende maatregelen noodzakelijk. Hieronder worden de maatregelen voorgesteld, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen mitigerende en compenserende maatregelen voor beide soorten.

10.1 Mitigerende maatregelen

Onder mitigerende maatregelen worden verstaan de maatregelen van tijdelijke aard die gedurende de realisatiefase negatieve effecten beperken dan wel compenseren. De volgende mitigerende maatregelen zijn voorzien:

- Ter mitigatie van één zomerverblijf van de gewone dwergvleermuis wordt aan de zuid- en westgevel van het café Schuttershof aan de Dorpsstraat 2 vier tijdelijke vleermuiskasten van het type VK WS 03 van Vivara Pro of vergelijkbare kasten geplaatst (Afb. 10.1.1). De afstand van de huidige verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis tot de beoogde gevels van de Schuttershof bedraagt ca. 120 m.
- De mitigatie van één zomerverblijf van de gewone dwergvleermuis en het zomerverblijf van de gewone grootoorvleermuis worden direct gecompenseerd en niet tijdelijk gemitigeerd (zie Paragraaf 10.2 hieronder).
- Werkzaamheden aan de gebouwen met vleermuisverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden uitgevoerd in de minst kwetsbare periode van deze soort. Dat is uitgaande van een functie als zomerverblijfplaats (en mogelijk winterverblijfplaats) globaal de periode 15 april – 15 mei of 1 september – 15 oktober (Kennisdokument & Soortenstandaard gewone dwergvleermuis).
- Werkzaamheden aan het gebouw met de verblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis wordt uitgevoerd in de minst kwetsbare periode van deze soort. Dat is uitgaande van een functie als zomerverblijfplaats (en mogelijk winterverblijfplaats) globaal de periode 1 april – 1 mei of 1 september – 15 oktober (Kennisdokument & Soortenstandaard gewone grootoorvleermuis).
- De huidige verblijfplaatsen worden voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt door deze open te breken. Volledige sloop van de locaties vindt pas plaats nadat door een ter zake kundige ecooloog is vastgesteld dat er geen vleermuisen meer aanwezig zijn.
- De tijdelijke vleermuiskasten aan het café Schuttershof worden pas verwijderd wanneer de geschikte verblijfplaatsen in de nieuwbouw voldaan heeft aan de voorgeschreven gewenningsperiode van minimaal drie maanden voorafgaand aan de verwijdering van de vleermuiskasten, waarbij alleen de maanden april t/m oktober meetellen.
- Er wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld en volgens dit protocol gewerkt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.
- Er vindt ecologische begeleiding tijdens de werkzaamheden plaats.

Afb. 10.1.1 Beoogde locaties voor de tijdelijke vleermuiskasten (rood) op de zuid- en westgevel van café Schuttershof.

10.2 Compenserende maatregelen

Onder compenserende maatregelen worden verstaan de maatregelen van permanente aard die in de beoogde nieuwe situatie negatieve effecten beperken dan wel compenseren. Ten zuiden van het projectgebied, aan de andere zijde van de begraafplaats, bevindt zich de Sint-Adrianuskerk. De kerk is in 2018 verbouwd tot Samenwijscentrum voor basisschool De Wingerd, Klik kinderopvang en peuterspeelzaal De Debberkes. Bij de renovatie van de torenspits zijn voorzieningen ten behoeve van vleermuizen aangebracht. Uit vleermuisonderzoek in 2018 is gebleken dat de kerk voordat deze voorzieningen zijn aangebracht geen functie voor vleermuizen had. De voorzieningen in de kerk maken dan ook deel uit van de voorgestelde compenserende maatregelen voor de sloop en nieuwbouw van de voormalige basisschool de Wingerd. De afstand van de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuizen in de Wingerd tot de torenspits van de kerk bedraagt ca. 90-100 m en van de huidige verblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis tot de torenspits ca. 50 m. De volgende compenserende maatregelen zijn voorzien:

- In 2018 zijn in de houten torenspits acht houten vleermuiskasten van het type VK WS 03 van Vivara Pro geplaatst (Afb. 10.1.2).
- De galmgaten van de klokkentoren zijn voorzien van gaas om invliegen van duiven en kauwtjes te voorkomen. In 2018 zijn in het gaas openingen aangebracht die groot genoeg en geschikt zijn als invliegopening voor vleermuizen en daarmee toegang bieden tot de torenspits. De houten constructie van de torenspits en de ruimte eronder zijn uitermate geschikt als verblijfplaats voor de gewone grootoorvleermuis, aangezien deze het meest houden van een ruime verblijfplaats, zoals kerkzolders (Kennisdocument gewone grootoorvleermuis) (Afb. 10.1.2).
- De maatregelen aan de kerk zijn in 2018 genomen en daarmee wordt de voorgeschreven gewenningsperiode in acht genomen: zomerverblijf minimaal drie maanden voorafgaand aan de verwijdering van het verblijf, waarbij alleen de maanden april t/m oktober meetellen.
- Er wordt een verplichting opgesteld vanuit de gemeente voor de nieuwbouw binnen het projectgebied waarbij er minimaal vier geschikte verblijfplaatsen aangeboden moeten worden voor de gewone dwergvleermuis.

Afb. 10.1.2 De houten torenspits als geschikte verblijfplaats voor de gewone grootoorvleermuis en de in de torenspits geplaatste vleermuiskasten ten behoeve van de gewone dwergvleermuis (inzet).

De genomen maatregelen ten behoeve van vleermuizen in de torenspits van de Sint-Adrianuskerk bieden voldoende permanente compensatie voor het verlies van één van de twee zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de zomerverblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis. De andere zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis wordt tijdens de werkzaamheden tijdelijk gemitigeerd door het plaatsen van vier vleermuiskasten van het type VK WS 03 van Vivara Pro op de zuidgevel van het café Schuttershof ten zuiden van het projectgebied (Afb. 10.1.1). De verplichting voor de nieuwbouw om geschikte verblijfplaatsen aan te bieden voor de gewone dwergvleermuis biedt voldoende permanente compensatie voor het verlies van één zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.

10.3 Zorgplicht

Naast de hierboven beschreven maatregelen geldt voor de uitvoerende partij te allen tijde de wettelijke zorgplicht wanneer gewerkt wordt in een omgeving waar flora en fauna voorkomt. "De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, als mede voor hun directe leefomgeving. In praktijk betekent dit het a. voorkomen, b. beperken en c. ongedaan maken van schadelijke handelingen voor de natuur."

11 Alternatieven

Bij de alternatievenafweging zijn per soort de volgende aspecten aan de orde gekomen: locatie, werkwijze, inrichting en planning.

Met betrekking tot locatie is geen bevredigend alternatief voorhanden. Sloop van gebouwen die niet langer gebruikt worden, is noodzakelijk om verpaupering, vandalisme en sociale onveiligheid tegen te gaan. Ook bij grootschalige verbouw van de gebouwen treedt verstoring en vernieling van de aanwezige verblijfplaatsen op.

Met betrekking tot werkwijze en inrichting is geen bevredigend alternatief voorhanden. In alle redelijkerwijs mogelijke werkwijzen en inrichtingen is sloop van de bestaande bebouwing en nieuwbouw cruciaal. Handhaven van het hele gebouw en bijgebouw of delen van de gebouwen waarin de verblijfplaatsen aanwezig zijn, maakt nieuwbouw onmogelijk en zijn derhalve niet uitvoerbaar.

Met betrekking tot planning is gekozen voor uitvoering van de werkzaamheden die tot verlies van de verblijfplaatsen leiden in de minst kwetsbare periode(n), zoals beschreven bij 10.1 Mitigerende maatregelen. Alternatieven waarbij uitvoering plaats vindt binnen de kwetsbare periode(n) resulteren in grotere verstoring van de dieren.

12 Conclusies en aanbevelingen

Het gebruik van het projectgebied als zomerverblijfplaats door de wettelijk beschermde soorten gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis is vastgesteld. De voorgenomen werkzaamheden resulteren in verlies van twee zomerverblijfplaatsen (tevens mogelijk winterverblijfplaatsen) van de gewone dwergvleermuis en één zomerverblijfplaats (tevens mogelijk winterverblijfplaats) van de gewone grootoorvleermuis. Van een functie als essentieel foerageergebied of vliegroute en daarmee van mogelijk verlies van deze twee functies is geen sprake. De voorgestelde mitigerende (tijdelijke) en compenserende (permanente) maatregelen zorgen ervoor dat de gunstige staat van instandhouding van deze soort niet aangetast wordt. Voorkomen van verpaupering, vandalisme en brandstichting en sociale onveiligheid vormt een wettelijk belang m.b.t. de volksgezondheid.

13 Literatuur en websites

- De Haan, L.J. Rapportage quickscan flora & fauna Wet natuurbescherming, De Wingerd Esbeek, GRAS Advies, 10-05-2019.
- De Haan, L.J. Rapportage aanvullend soortenonderzoek Wet natuurbescherming De Wingerd Esbeek, GRAS Advies, 08-10-2019.
- BIJ12, juli 2017. Kennisdocument gewone dwergvleermuis, versie 1.0.
- RVO, 2014. Soortenstandaard gewone dwergvleermuis.
- BIJ12, juli 2017. Kennisdocument gewone grootoorvleermuis, versie 1.0.
- RVO, 2014. Soortenstandaard gewone grootoorvleermuis.

Bijlage 1: Flora en fauna inventarisatie (quickscan)

Bijlage 2: Aanvullend soortenonderzoek Wet natuurbescherming